מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את שלבי העלילה: אקספוזיציה, סיבוך, שיא, תפנית וסיום
- לזהות כל שלב בדוגמאות מהסיפור
- לתרגל כתיבה של שלבי עלילה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנת המושגים

1. ב – מכירים דמויות, מקום וזמן
2. ב – הבעיה שמניעה את העלילה
3. ב – הרגע המתוח והחשוב ביותר
4. ב – שינוי פתאומי בכיוון העלילה
5. ב – בסגור יודעים מה קרה, בפתוח לא
6. ג – בתוך הדמות עצמה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – אקספוזיציה היא תחילת הסיפור, השיא הוא הרגע המתוח ביותר
2. נכון – כך נאמר בדף - הקורא משלים בעצמו
3. לא נכון – תפנית היא שינוי שאחריו שום דבר אינו כמו קודם
4. נכון – זה נקרא קונפליקט פנימי
5. לא נכון – בסיום סגור הבעיה נפתרת ויודעים מה קרה

חלק ג' – השלימו את המושג החסר

1. אקספוזיציה
2. סיבוך
3. שיא
4. תפנית
5. סגור
6. פנימי

חלק ד' – התאימו מושג לדוגמה

- 1 – ג (לוחמת אש בודקת מגדל בכפר קטן)
- 2 – א (דנה צריכה לבחור בין מבחן לחתונת אחותה)
- 3 – ד (הגשר מתחיל לקרוס עם הילדים עליו)
- 4 – ה (הילד פותח דלת ומגלה שהכיתה מחכה לו)
- 5 – ב (היא מביטה במספר ומניחה את הטלפון)

חלק ה' – סדרו את שלבי העלילה בסדר הנכון

1. אקספוזיציה - הכרת הדמויות והמקום
2. סיבוך - הבעיה מתחילה
3. שיא - הרגע המתוח ביותר
4. תפנית - שינוי בכיוון העלילה
5. סיום - פתוח או סגור

חלק ו' – כתיבה יצירתית

1. בדקו שהתלמיד כלל את כל חמשת השלבים בסדר הנכון ושהם מזוהים נכון
2. בדקו שהתלמיד זיהה נכון את סוג הקונפליקט והסביר בקצרה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- אקספוזיציה, סיבוך, שיא, תפנית, סיום
- בסגור יודעים את הסוף, בפתוח לא
- מאבק בתוך הדמות עצמה, למשל התלבטות קשה

טיפים להפעלה:

- אפשר לקרוא בקול את הדוגמאות מהדף לפני התרגול כדי לחזק הבנה
- משחק ההתאמה מתאים לעבודה בזוגות
- במשימת הכתיבה החופשית אפשר לתת לתלמידים לשתף בקול את הסיפור שכתבו

דף תרגול: עלילה ומבנה הסיפור

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בכל סיפור יש מבנה עלילה עם שלבים קבועים: פתיחה, בעיה, רגע מתוח, תפנית וסיום. בדף הזה נתרגל לזהות ולכתוב כל שלב.

1 חלק א' – הבנת המושגים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה קורה באקספוזיציה?

א) הבעיה נפתרת ב) מכירים דמויות, מקום וזמן ג) מגיעים לרגע המתוח ביותר ד) יש שינוי פתאומי

2. מהו סיבוך בעלילה?

א) סוף הסיפור ב) הבעיה שמניעה את העלילה ג) תיאור המקום ד) שם הסופר

3. מה זה שיא?

א) תחילת הסיפור ב) הרגע המתוח והחשוב ביותר ג) שם הדמות הראשית ד) תיאור הטבע

4. מה המשמעות של תפנית?

א) חזרה להתחלה ב) שינוי פתאומי בכיוון העלילה ג) סיום הסיפור ד) תיאור הדמויות

5. מה ההבדל בין סיום פתוח לסגור?

א) אין הבדל ב) בסגור יודעים מה קרה, בפתוח לא ג) בפתוח תמיד עצוב

ד) בסגור הסיפור ארוך יותר

6. קונפליקט פנימי הוא מאבק...

א) בין שתי דמויות ב) בין דמות לטבע ג) בתוך הדמות עצמה ד) בין דמות לחברה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	אקספוזיציה היא הרגע המתוח ביותר בסיפור	☐	☐
2	סיום פתוח משאיר את הקורא עם שאלות	☐	☐
3	תפנית היא שינוי שלא משנה כלום בסיפור	☐	☐
4	קונפליקט יכול להיות גם בתוך הדמות עצמה	☐	☐
5	בסיום סגור הקורא לא יודע מה קרה בסוף	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המושג החסר

השלימו את המילה החסרה.

1. בתחילת הסיפור מכירים את הדמויות ואת המקום - זהו שלב ה _____

2. הבעיה שמניעה את העלילה נקראת _____

3. הרגע המתוח ביותר בסיפור נקרא _____

4. שינוי פתאומי בכיוון העלילה נקרא _____

5. כאשר הבעיה נפתרת בסוף הסיפור זהו סיום _____

6. מאבק בין דמות לבין עצמה נקרא קונפליקט _____

4 חלק ד' – התאימו מושג לדוגמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אקספוזיציה	___	**א.** דנה צריכה לבחור בין מבחן לחתונת אחותה
2. סיבוך	___	**ב.** היא מביטה במספר ומניחה את הטלפון
3. שיא	___	**ג.** לוחמת אש בודקת מגדל בכפר קטן
4. תפנית	___	**ד.** הגשר מתחיל לקרוס עם הילדים עליו
5. סיום פתוח	___	**ה.** הילד פותח דלת ומגלה שהכיתה מחכה לו

5 חלק ה' – סדרו את שלבי העלילה בסדר הנכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	שיא - הרגע המתוח ביותר
☐	אקספוזיציה - הכרת הדמויות והמקום
☐	תפנית - שינוי בכיוון העלילה
☐	סיום - פתוח או סגור
☐	סיבוך - הבעיה מתחילה

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו סיפור קצר (5-6 משפטים) שכולל את כל שלבי העלילה: אקספוזיציה, סיבוך, שיא, תפנית וסיום. סמנו ליד כל חלק איזה שלב זה.

2. בחרו סיפור שאתם מכירים וכתבו מהו הקונפליקט המרכזי בו - בין דמויות, דמות לחברה, דמות לטבע או קונפליקט פנימי.

כרטיס יציאה

מהם חמשת שלבי העלילה בסדר הנכון?

מה ההבדל בין סיום פתוח לסיום סגור?

תנו דוגמה לקונפליקט פנימי

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀